

OPĆA UREDBA RIMSKOG MISALA

Odabrani dijelovi iz *Opće uredbe rimskog misala*.

Rimski misal

Molitva i drugi dijelovi koji spadaju na svećenika

10. Od dijelova koji spadaju na svećenika prvo mjesto pripada "euharistijskoj molitvi", kao vrhuncu svega slavlja. Zatim dolaze molitve, to jest zborna, darovna i popričesna. Svećenik, koji kao zastupnik osobe Kristove predstoji skupu, upravlja te molitve Bogu u ime svetog puka i svih koji uokolo stoje. (19) S pravom se, dakle, zovu "predsjedateljske molitve".

11. Isto tako spada na svećenika u službi predsjedatelja sabrane zajednice, da joj upravi neka upozorenja te uvodne i završne obrasce što ih sam obred predviđa. Po svom značaju ova upozorenja ne traže da se izgovore od riječi do riječi, kako stoje u misalu. Zato će biti korisno, bar u nekim slučajevima, donekle ih prilagoditi stvarnim prilikama zajednice. (20) Na svećenika predsjedatelja spada također da navješćuje Božju riječ i podijeli završni blagoslov. Uz to mu je slobodno vrlo kratko uvesti vjernike u misu dana prije njena početka, u službu riječi prije čitanja, u euharistijsku molitvu prije predslavlja te prije otpusta zaključiti sav sveti čin.

12. Narav "predsjedateljskih" dijelova traži da se izgovore jasno i glasno te da ih svi slušaju pozorno. (21) Stoga, dok ih svećenik izgovara, neka se što drugo ne moli ili pjeva, a orgulje i druga glazbala neka šute.

13. Svećenik ne moli samo kao predsjedatelj u ime cijele zajednice nego katkada i samo u svoje ime, da bi mogao svoju službu izvršiti s većom duhovnom pozornošću i pobožnošću. Takve se molitve govore tiho.

Drugi obrasci u slavlju

14. Budući da misno slavlje po naravi svojoj ima značaj "zajedničarski" (22), to su poklici i dijalozi između misnika i zajednice vjernika veoma važni (23): nisu to samo vanjski znakovi zajedničkog slavljenja, nego oni promiču i tvore zajedništvo svećenika i naroda.

15. Poklici i odgovori vjernika na svećenikove pozdrave i molitve predstavljaju onaj stupanj djelatnog sudjelovanja što ga sabrani vjernici trebaju ostvariti u svakom obliku mise, kako bi se čin cijele zajednice jasno izražavao i promicao. (24)

16. Drugi dijelovi, koji su vrlo pogodni za očitovanje i unaprijeđivanje djelatnog sudjelovanja vjernika, a spadaju na čitavu zajednicu, jesu navlastito pokajnički čin, ispovijest vjere, sveopća molitva i Gospodnja molitva.

17. Napokon, od ostalih obrazaca:

a) neki tvore obred ili čin za sebe, kao pjesan Slava, pripjevni psalam, Aleluja i redak prije evanđelja, Svet, poklik spomena (anamneze), popričesna pjesma;

b) drugi pak prate neki obred, na primjer pjesma ulazna, darovna, pri lomljenju (Jaganjče Božji) i pričesna.

Na koji se način govore razni tekstovi

18. U onom što jasno i glasno izriču svećenik, službenici ili svi, glas treba da odgovara naravi samog teksta, već prema tomu da li je to čitanje, molitva, upozorenje, poklik ili pjesma; odnosno, treba da odgovara obliku slavlja i svečanosti skupa. Uz to treba voditi računa o duhu raznih jezika kao i o osobini pojedinih naroda.

Stoga se u rubrikama i propisima što slijedi izrazi "govori", "kaže" ili "izgovara" imaju shvatiti i za pjevanje i za glasno čitanje, u skladu s naprijed iznesenim načelima.

Važnost pjevanja

19. Apostol opominje kršćane koji se okupljaju u jedno očekujući dolazak svoga Gospodina da zajedno pjevaju psalme, hvalospjeve i duhovne pjesme (usp. Kol 3,16). Pjevanje je znak ushićena srca (usp. Dj 2,46). Stoga s pravom kaže sv. Augustin: "Pjeva tko ljubi" (25) i već je u davnini nastala uzrečica: "Tko dobro pjeva dvostruko moli". Neka zato bude u velikoj cijeni pjevanje u slavljenjima, s time da se poštuju osobine pojedinih naroda i mogućnosti svakoga skupa, tako da nije nužno uvijek pjevati sve one tekstove koji su posebi namijenjeni pjevanju. Kad se odabiru dijelovi koji će se stvarno pjevati, prednost neka imaju oni koji su važniji, naročito oni što ih svećenik ili službenici imaju pjevati uz odgovaranje naroda naroda, odnosno što ih imaju izvoditi svećenik i narod skupa. (26) Budući da se sve češće sastaju vjernici raznih narodnosti, poželjno je da oni znaju zajedno pjevati latinski, prema lakšim napjevima, barem neke dijelove Reda mise, osobito simbol vjere i Gospodnju molitvu (27).

Šutnja

23. U određeno vrijeme neka se, kao sastavni dio slavlja, obdržava i sveta šutnja (30). Narav te šutnje ovisi o trenutku u kojem u pojedinom slavlju dolazi. Pojedinci će se sabrati u sebi kod pokajničkog čina i nakon poziva na molitvu; kad završi čitanje ili homilija, kratko će porazmisliti o onome što su čuli, a poslije pričesti hvalit će i moliti Boga u svom srcu.

Ulaz

25. Kad se narod sabere, dok svećenik ulazi sa službenicima, započne ulazna pjesma. Svrha je te pjesme otvoriti slavlje, potaknuti jedinstvo okupljenih, uvesti ih u otajstvo liturgijskog vremena ili blagdana i pratiti hod svećenika i službenika.

26. Tu pjesmu izvodi pjevački zbor naizmjenice s narodom, ili pjevač naizmjenice s narodom, ili pak svu izvodi narod ili samo zbor. Može se uzeti bilo antifona sa svojim psalmom iz Rimskog graduala ili Jednostavnog graduala, bilo neka druga pjesma koja odgovara svetom činu, značaju dana ili vremena, s time da joj je tekst odobrila Biskupska konferencija.

Ako se kod ulaza ne pjeva, govore na glas antifonu iz Misala vjernici ili neki od njih ili čitač, ili pak sam svećenik nakon pozdrava.

Gospodine, smiluj se

30. Poslije pokajničkog čina počinje *Gospodine, smiluj se*, ako taj zaziv već nije bio uključen u samom pokajničkom činu. Budući da je to pjesma kojom vjernici zazivaju Gospodina i mole njegovo milosrđe, obično je izvode svi, tako što u njoj sudjeluje narod i pjevački zbor ili pjevač.

Svaki se zaziv obično opetuje dvaput, ali se, s obzirom na duh pojedinih jezika, glazbe ili drugih okolnosti, ne isključuje ni veći broj ponavljanja, a tako ni umetanje kratkog tropa. Ako se *Gospodine, smiluj se* ne pjeva, neka se glasno moli.

Slava Bogu na visini

31. *Slava* je vrlo drevna i časna pjesan kojom Crkva sabrana u Duhu Svetom slavi Boga Oca i Jaganjca te mu se moli. Pjeva ga skup vjernika ili narod naizmjenice sa zborom, ili samo zbor. Ako se pjeva, treba da ga svi izgovore zajedno ili naizmjenice. Pjeva se ili govori svake nedjelje osim u došašću i korizmi, te na svetkovine ili blagdane i u posebnim svečanim zgodama.

Pjesme između čitanja

36. Poslije prvog čitanja slijedi pripjevni psalam ili gradual, što je sastavni dio službe riječi. Psalam se redovito uzima iz lekcionara, jer se pojedini njegovi stavci izravno nadovezuju na odnosa čitanja: izbor psalama ovisi, dakle, o čitanju. No, da bi narod mogao lakše pjevati psalmodijski pripjev, izvršen je izbor nekih pripjevnih i psalmodijskih tekstova prema različitim godišnjim vremenima ili prema različitim redovima svetaca, pa se dotični tekstovi mogu, mjesto onoga koji odgovara čitanju, uzimati kad se god psalam pjeva.

Pjevač psalma ili psalmist na ambonu ili na drugom zgodnom mjestu izgovara retke psalma, a cijela zajednica sjedi i sluša, i redovito sudjeluje svojim odgovorom, osim ako se psalam izgovara direktno tj. bez odgovaranja.

Ako se pjeva, može se osim psalma označenog u lekcionaru uzeti bilo gradual iz Rimskog graduala, bilo pripjevni psalam, ili alelujski psalam, "Aleluja" iz Jednostavnog graduala, kako je naznačeno u tim knjigama.

37. Poslije drugog čitanja slijedi Aleluja ili druga pjesma, prema zahtjevu liturgijskog vremena.

a) Aleluja se pjeva u svako doba izvan korizme. Počinju je svi, ili zbor, odnosno pjevač, a onda se ponavlja, ako je zgodno. Recii se uzimaju iz lekcionara ili iz Graduala.

b) Druga se pjesma sastoji od predevanđeoskog retka ili od drugog psalma ili zavlake (tractus), kako se nalaze u lekcionaru ili u Gradualu.

38. Kad je prije evanđelja samo jedno čitanje onda:

a) u vrijeme kad se govori Aleluja može se uzeti bilo alelujski psalam, bilo psalam i Aleluja sa svojim retkom, bilo samo psalam ili samo Aleluja;

b) u vrijeme kad se ne govori Aleluja može se uzeti ili psalam ili predevanđeoski redak.

39. Ako se psalam koji dolazi poslije čitanja ne pjeva, neka se glasno čita. Ako se pak ne pjeva Aleluja ili predevanđeoski redak, onda se oni mogu ispustiti.

40. Posljednice (sekvencije), osim na dan Vazma i Duhova, dane su na volju.

Ispovijest vjere

44. Ispovijest će vjere izgovoriti svećenik s narodom u nedjelje i svetkovine. Može se reći i u posebnim svečanim slavljenjima. Ako se pjeva, neka je redovito pjevaju svi zajedno ili naizmjenice.

Sveopća molitva

45. U sveopćoj ili vjerničkoj molitvi narod moli za sve ljude i tako izvršava svoju svećeničku zadaću. Poželjno je da se ta molitva moli redovito u misama s narodom. Sastojat će se od prošnji za svetu Crkvu, za državnike, za one koji su pritisnuti raznim nevoljama, kao i za sve ljude i za spasenje svega svijeta (38).

Priprava darova

49. Na početku euharistijske službe donose se na oltar darovi koji će postati Tijelo i Krv Kristova.

50. Ophod, kojim se donose darovi, prati prikazna pjesma koja traje barem sve dok se darovi ne polože na oltar. Za to pjevanje vrijede isti propisi kao za ulaz (br. 26). Ako nema pjevanja, prikazna se antifona ispušta.

Euharistijska molitva

55. b) Poklik: kojim sav puk, pridružujući se nebeskim silama, pjeva ili glasno moli Svet. On je dio euharistijske molitve i izvodi ga sav narod sa svećenikom.(...)

Euharistijska molitva traži da je svi slušaju s poštovanjem i u šutnji, te da u njoj sudjeluju poklicima koje predviđa sam obred.

Obred pričesti

56. a) Gospodnja molitva: ... Svećenik upravlja poziv na molitvu pa je onda svi vjernici mole zajedno s njime; svećenik sam nadoda embolizam što ga narod sam zaključi doksologijom... Poziv, sama molitva, embolizam i doksologija, kojom narod sve to zaključuje, pjevaju se ili glasno izgovaraju.(...)

e) Jaganjče Božji: dok se obavlja lomljenje kruha i miješanje, zbor ili pjevač po običaju pjeva zaziv *Jaganjče Božji*, a narod odgovara, ili se to moli naglas. Taj se zaziv može ponavljati koliko je potrebno za pratnju lomljenja kruha. Zadnji se put zaključi riječima *daruj nam mir*.

Dužnost i služba Božjeg naroda

63. Među vjernicima vlastitu liturgijsku službu vrši zbor pjevača ("škola"), čija je zadaća da pravilno izvode dijelove koji na njih spadaju, već prema tome kakve je vrste pjevanje, te da promiču djelatno sudjelovanje vjernika u pjevanju (51). Što je rečeno za zbor pjevača, vrijedi, uz dužnu preinaku, i za ostale glazbenike, a naročito za orguljaša.

64. Dolikuje da svuda bude pjevač ili zborovođa koji će vjernike voditi i podržavati u pjevanju. Dapače, kad nema zbora, na pjevača spada da predvodi različite pjesme a narod da sudjeluje u onom što spada na nj (52).

Posebne službe

67. Služba je psalmista izvoditi psalam ili drugu biblijsku pjesmu između čitanja. Za dobro vršenje službe potrebno mu je da zna pjevati psalam te pravilno i razgovijetno izgovarati.

Različiti oblici misnog slavlja

76. Od misa s pojedinim zajednicama posebno mjesto zauzima konventualna, koja je dio svagdanje službe Božje ili takozvana "misa zajednice". Premda ove mise nemaju nikakvog posebnog oblika, ipak se veoma pristoji da budu pjevane...

77. Pod misom s narodom razumijeva se ona koja se slavi uz sudjelovanje vjernika. Dobro je, da se naročito nedjeljom i zapovjednim blagdanom, po mogućnosti slavi uz pjevanje i s odgovarajućim brojem službenika (59). Ipak, može se obaviti i bez pjevanja i samo s jednim službenikom.

Uvodni obredi

83. Za vrijeme ophoda k oltaru izvodi se ulazna pjesma (usp. br. 25-26).

87. Nakon pokajničkog čina govori se, prema rubrikama, *Gospodine, smiluj se* i *Slava* (br. 30-31). *Slavu* može započeti sam svećenik, ili pjevači ili svi zajedno.

Služba riječi

90. Poslije čitanja psalmist ili pjevač, ili sam čitač, izvodi psalam, a narod pripjev (usp. br. 36).

91. Nakon toga, ako se prije evanđelja uzima drugo čitanje, čitač ga naglas čita na ambonu, kao gore, a svi sjede i slušaju te na kraju izgovore poklik.

92. Slijedi Aleluja ili druga pjesma, prema zahtjevu liturgijskog vremena (usp. br. 37-39).

98. Simbol govori svećenik zajedno s narodom (usp. br. 44).

99. Nato se moli sveopća ili vjernačka molitva, koju predvodi svećenik sa sjedala ili s ambona, a narod sudjeluje u onome što na nj spada (usp. br. 45-47).

Euharistijska služba

100. Kad završi sveopća molitva, počne darovna pjesma (usp. br. 50).

108. Svećenik tada počne euharistijsku molitvu... Na kraju predslovlja sklopi ruke te zajedno sa službenicima i narodom pjeva ili naglas govori: *Svet - Blagoslovljen* (usp. br. 55b).

110. Kad svećenik na kraju euharistijske molitve završi doksologija, sklopljenih ruku izgovori upozorenje pred Gospodnju molitvu, koju onda, skupa s pukom, moli raširenih ruku.

111. Nakon Gospodnje molitve svećenik sam, raširenih ruku, govori embolizam: *Izbavi nas*. Kad završi narod usklikne: *Jer tvoje je kraljevstvo*.

113. Zatim svećenik uzme hostiju i prelomi je nad pliticom, a dijelak stavi u kalež tiho govoreći: *Ovo sjedinjenje*. Za to vrijeme zbor ili narod pjeva ili govori: *Jaganjče Božji* (usp. br. 56e).

119. Dok se svećenik pričešćuje, počne pričesna pjesma (usp. br. 56i).

121. Nakon toga svećenik se može vratiti k sjedalu. Neko vrijeme može se provesti u svetoj šutnji ili pak pjevati koji hvalospjev ili psalam (usp. br. 56j).

Uređenje crkve za bogoslužne sastanke

257. Vjernici i pjevački zbor zauzimaju mjesto koje će im olakšati djelatno sudjelovanje (78).

Mjesto za zbor, orgulje ili druga glazbala

274. Vodeći računa o rasporedu svake crkve, pjevački će zbor biti smješten ondje gdje će jasno doći do izražaja njegova narav, to jest da je on dio okupljene zajednice vjernika i da u njoj vrši posebnu službu. Mjesto mora uz to olakšavati izvođenje liturgijske službe, a pojedinim članovima omogućavati potpuno, tj. sakramentalno sudjelovanje u misi (86).

275. Orgulje i druga odobrena glazbala treba smjestiti na zgodno mjesto gdje će biti na pomoć i pjevačkom zboru i narodu dok pjeva i odakle će ih kad sama sviraju lako moći čuti.

Izbor mise

313. Pastoralna će djelotvornost bogoslužja bez sumnje porasti budu li, u granicama mogućnosti, tekstovi čitanja, molitava i pjesama shodno odgovarali potrebama, duhovnoj spremi i sposobnosti sudionika. To će se postići ako se prikladno iskoristi mnogostruka mogućnost izbora.

Stoga će svećenik pri raspoređivanju mise više gledati na opće duhovno dobro zajednice nego na svoj ukus. Neka ne zaboravi da izbor misnih dijelova ima provesti u složnu dogovoru sa službenicima i drugima koji u slavljenju imaju neki udio, ne isključujući nipošto vjernike u onome što neporednije spada na njih. Budući da je mogućnost izbora raznih misnih dijelova mnogovrsna, nužno je da prije obreda đakon, čitači, psalmist, pjevač, tumač i zbor, svatko prema svom udjelu, dobro zna koji će se tekst što na nj spada upotrijebiti, da se ništa ne obavlja nepripremljeno. Skladni naime raspored i izvedba obreda znatno doprinosi duševnom raspoloženju vjernika da sudjeluju u Euharistiji.

Pjesme

324. U odabiranju pjesama koje dolaze među čitanjima te ulaznih, darovnih i pričesnih pjesama valja obdržavati što se propisuje na odnosnim mjestima.

Božanski časoslov

Odabrani dijelovi iz *Opće uredbe Liturgije časova*

Pjevanje u časoslovu

267. U rubrikama i odredbama ove Uredbe riječi "govoriti" ili "izgovarati" treba shvatiti i o pjevanju i o recitiranju, prema načelima koja se dalje iznose.

268. "Onima koji obavljaju božanski oficij u koru ili u zajednici usrdno se preporučuje slavljenje božanskog oficija pjevanjem, budući da to više odgovara naravi ove molitve i znak je punije svečanosti i dubljeg sjedinjenja srdaca u obavljanju hvala Božjih."

269. Na svaki liturgijski čin, a posebno na liturgiju časova, odnosi se ono što je Drugi vatikanski sabor rekao o pjevanju. Premda su svi i pojedini dijelovi tako obnovljeni

da se i nasamo mogu plodonosno recitirati, ipak je mnogo toga lirske naravi, pa se zato u punom smislu izražava jedino pjevanjem; takvi su osobito psalmi, hvalospjevi, himni i otpjevi.

270. Neka se, dakle, pjevanje u liturgiji časova ne smatra samo uresom koji bi nekako kao izvana bio pridodan molitvi, nego više kao nešto što iz dubine duše molitelja i bogoštovatelja proizlazi te potpuno i savršeno otkriva zajedničarsku narav kršćanskog bogoštovlja.

Zato su hvalevrijedne sve one kršćanske zajednice koje nastoje što češće upotrebljavati taj oblik molitve. Potrebno je stoga poučavati u tom odgovarajućom katehezom i vježbom i klerike i redovnike i vjernike, da mogu osobito u svečane dane radosno pjevati časove. Ali budući da je teško pjevati cijelu službu, treba imati pred očima više pravila za dolično slavljenje liturgije časova s pjevanjem da se mogne odlikovati pravom istinom i sjajem. I to poglavito zato što crkveni hvlospjevi niti po svom postanku niti po svojoj naravi ne spada samo na klerike i stroge redovnike nego na cijelu kršćansku zajednicu.

271. U prvom redu dolikuje da se služba pjevanjem obavlja barem nedjeljama i svetkovinama, pa da se i po tom raspoznaju različiti stupnjevi svečanosti.

272. Isto tako, budući da svi časovi nisu od jednake važnosti, korisno je da se pjevanjem istaknu iznad ostalih oni časovi koji su doista stožeri službe, naime Jutarnja i Večernja.

273. Osim toga, premda se preporučuje slavljenje što se u cijelosti pjeva, samo ako se odlikuje umjetnošću i duhom, ipak se može plodonosno primjenjivati pravilo postupnosti u pogledu svečanosti. I to kako iz praktičnih razloga tako i stoga što se razni elementi liturgijskog slavljenja ne smiju bez raspoznavanja izjednačavati, nego se svakomu mora dati ono značenje koje mu po naravi pripada. Na taj način, liturgija časova se ne promatra kao lijepi spomenik prošloga vremena koji, da bi pobuđivao divljenje, traži da se sačuva sve nepromijenjeno. Naprotiv, može oživjeti novim načinom i dalje rasti te opet postati pravi izraz neke zajednice koja odiše svježinom života.

Pravilo, dakle, postupnosti u pogledu svečanosti je takvo da dopušta više stupnjeva u časoslovnom slavljenju, počevši od službe što se u cijelosti pjeva pa do jednostavnog recitiranja svih dijelova. Takva stupnjevitost pruža veliku i ugodnu raznolikost. Mjera će joj biti: obilježje dana ili časa koji se slavi; narav pojedinih

sastavina koje sačinjavaju oficij; broj i osobitost zajednice a i broj pjevača, koliko ih se već nađe u određenim okolnostima.

Zbog te veće mogućnosti izmjenjivanja, javna se hvala Crkve može sada češće nego nekada izvoditi pjevanjem i na mnoge se načine prilagođivati raznim okolnostima. A ima mnogo nade da će se iznalaziti novi putovi i novi oblici za naše vrijeme, kao što je to uvijek u životu Crkve bilo.

274. U liturgijskim činima, kada se slave pjevanjem na latinskom jeziku, uz jednakost ostalih uvjeta, prvenstvo ima gregorijansko pjevanje, budući da je ono vlastito rimskoj liturgiji. A "nijednu vrstu svete glazbe Crkva ne zabranjuje za liturgijske čine, samo ako ta odgovara duhu samog liturgijskog čina i naravi pojedinih njezinih dijelova te ne smeta pravom aktivnom sudjelovanju naroda." Ako u pjevanoj službi nema melodije za predložen pretpjev, neka se uzme drugi pretpjev, između onih koji su na raspolaganju, samo ako je prikladan po odredbi br. 113, 121-125.

275. Budući da se liturgija časova može obavljati narodnim jezikom, "neka se odgovarajućom brigom pripreme melodije koje će se upotrebljavati u pjevanju božanskog oficija narodnim jezikom."

276. Ništa ne smeta da se u jednom te istom slavljenju jedni dijelovi pjevaju jednim, a drugi drugim jezikom.

277. Koji će se dijelovi između ostalih odabrati da se izvode pjevanjem, odlučuje se po izvornom uređenju liturgijskog slavljenja, koje traži da se sačuva čistim smisao i narav svakog dijela i pjevanja. Ima, naime, nekih koji po sebi traže da budu pjevani. Takvi su, prije svega, usklici, odgovori na pozdrav svećenika i služitelja, odgovori u litanijским molitvama, osim toga antifone i psalmi kao i umetnuti stihovi ili ponavljani odgovori te himni i hvalospjevi.

278. Zna se da su psalmi tijesno povezani s glazbom (usp. br. 103-120). To dokazuje i židovska i kršćanska predaja. Doista, da bi se mnogi psalmi potpuno razumjeli, nemalo pomaže ako se pjevaju ili ako se barem promatraju u pjesničkom i glazbenom svjetlu. Ako je dakle moguće, neka pjevanje psalama ima prednost, barem u osobitim danima i časovima, i prema uređenoj naravi psalama.

279. Gore su opisani razni načini izvođenja psalmodije (br. 121-123). Tu raznolikost treba koristiti, gledajući i na razne izvanjske okolnosti, a osobito gledajući na razne vrste psalama koji dolaze u jednom slavljenju. Tako je možda bolje poučne i povijesne psalme slušati, a hvalospjevi ili zahvalnice po sebi traže skupno pjevanje. A

najvažnije je da slavljenje ne bude ni ukočeno ni namješteno, to jest da se ne brinemo samo za formalne odredbe nego da odgovorimo stvarnosti. Treba, naime, prvenstveno nastojati oko toga da se ljudi izgrade u pravoj molitvi Crkve te im bude ugodno slaviti hvalospjev Božji (usp. Ps 147 (146)).

280. Himni, ako se odlikuju misaonošću i umjetnošću, mogu hraniti molitvu i onoga koji samo recitira časove. Ali oni su po sebi određeni za pjevanje. Stoga se preporučuje da se, koliko je moguće, na taj način izvode u zajedničkom slavljenju.

281. Kratki otpjev iza čitanja na Jutarnjoj i Večernjoj, o kojem govori br. 49, po sebi je određen za pjevanje, i to pučko.

282. Otpjevi, pa i oni nakon čitanja u Službi čitanja, po svojoj naravi i ulozi zahtijevaju pjevanje. U redoslijedu pak oficija tako su uređeni da i u recitiranju nasamo i privatno zadržavaju svoju snagu. Pjevanje se može češće upotrebljavati u onim otpjevima koji su urešeni jednostavnijim i lakšim glazbenim načinima nego u onima koji su proizišli iz liturgijskih izvora.

283. Čitanja, bilo duža bilo kraća, po sebi nisu određena za pjevanje. Treba brižno paziti da se čitaju dostojno, jasno i razgovijetno, kako bi ih svi mogli čuti i čisto razumjeti. Za čitanje, dakle, može se prihvatiti samo onaj glazbeni način po kojem se može postići bolje slušanje riječi i veća razgovijetnost teksta.

284. Tekstove koje predsjedatelj pojedinačno izvodi, kao što su molitve, mogu se lijepo i dolično pjevati, osobito na latinskom jeziku. U nekim narodnim jezicima to je teže, osim ako se pjevanjem postiže da svi bolje mogu čuti riječi teksta.